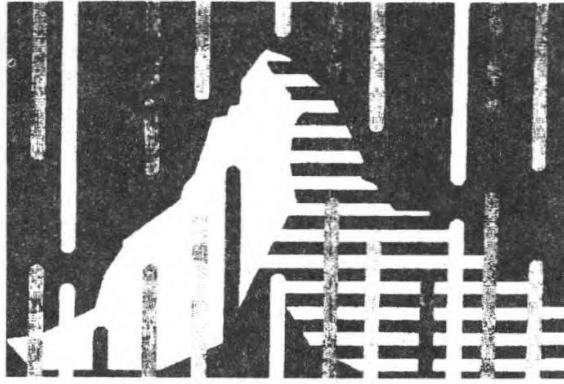

MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT

UIS, 12. SZPELEOLÓGIAI
VILÁGKONGRESSZUS

LA CHAUX-DE-FONDS, SVÁJC
AUGUSZTUS 10-17

JÚLIUS 26-27.

1997

JÚLIUS-AUGUSZTUS

MŰSORFÜZET

ELNÖKSÉGI ÉS VÁLASZTMÁNYI HATÁROZATOK

Elnökségi ülés: 1997. május 6.

- Megtárgyalta az Oktatási Rendszer átmeneti működtetésének lehetőségeit, s úgy döntött, hogy az új szabályozás elkészültéig a korábbi rendszerben kerüljenek lebonyolításra a tanfolyamok. Ennek megfelelően a társulati kutatótábor ideje alatt (Kossuth-barlangnál) barlangi kutatásvezetői tanfolyam kerül megrendezésre.
- Jóváhagyta, hogy a Társulat az 12. Nemzetközi Szpeleológiai Kongresszusra Magyarország fokozottan védett barlangjait bemutató 1998. évi falinaptárt jelentessen meg.
- Foglalkozott a Budapest környéki kötéltechnikai gyakorlóhelyek igénybevételeének rendezése miatt kialakult problémával, s felkérte Németh Tamást, hogy fogalmazza meg a Társulat és az MTSZ BB fentiekkel kapcsolatos közös állásfoglalását.
- Elfogadta a főtitkár javaslatát, mely szerint a Társulat Czárán Gyula születésének 150. évfordulója alkalmából októberben emlékülést szervezzen, melynek keretében a résztvevők—pár napos kirándulás keretében—felkeresnék az erdélyi Czárán emlékhelyeket. A rendezvény megszervezésével Elnökség a főtitkárt és az ügyvezető titkárt bízta meg.
- Felkérte Dr. Kósa Attilát és Maucha Lászlót, hogy a 12. Nemzetközi Szpeleológiai Kongresszuson hivatalosan képviseljék a Társulatot.
- Jóváhagyta a főtitkár bejelentését, mely szerint a Társulat 1998 októberében Városok alatti barlangok címmel nemzetközi konferenciát szervez.
- Megválasztotta a Cholnoky-pályázat Bíráló Bizottságát: elnöke Székely Kinga (Barlangtani Intézet), tagjai
- Elfogadta az új belépők felvételi kérelmét.

Elnökségi ülés: 1997. június 10.

- Foglalkozott a Szemlő-hegyi-barlang feletti terület rendezésével, s felkérte Adamkó Pétert, a Rózsadombi Területi Szervezet elnökét, hogy a következő ülésre készítsen elő egy javaslatot a Társulat állásfoglalásának kialakításához.
- Meghallgatta a főtitkár tájékoztatását a Czárán évfordulóval kapcsolatos rendezvényről (részletesen lásd a Műsorfüzet más helyén).
- Meghallgatta a titkárok tájékoztatását a Kossuth-barlangnál tartandó társulati kutatótáborról.
- Meghallgatta az ügyvezető titkár tájékoztatását a Baradla-barlangi hangversenyekről.
- Elfogadta az új belépők felvételi kérelmét.

Választmányi ülés: 1997. június 10.

- Meghallgatta a főtitkár tájékoztatását a Czárán évfordulóval kapcsolatos rendezvényről.
- Meghallgatta a titkárok tájékoztatását a Kossuth-barlangnál tartandó társulati kutatótáborról, továbbá a csoportok által bejelentett nyári táborokról.
- Jóváhagyta a főtitkár bejelentését, mely szerint a Társulat 1998 októberében Városok alatti barlangok címmel nemzetközi konferenciát szervez.
- Meghallgatta a főtitkár tájékoztatását az Oktatási Rendszer átmeneti működtetésének lehetőségeiről, mely szerint az új szabályozás elkészültéig a korábbi rendszerben kerülnének lebonyolításra a tanfolyamok. Ennek megfelelően a társulati kutatótábor ideje alatt (Kossuth-barlangnál) barlangi kutatásvezetői tanfolyam kerül megrendezésre.
- Elfogadta a Styx Barlangkutató Csoport felvételi kérelmét.

KITÜNTETÉSEK

A Föld Napja alkalmából a Magyar Állami Földtani Intézetben megtartott ünnepségen Baja Ferenc környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter *Pro Natura* emléklapoktetet adományozott a *Bekey Imre Gábor Barlangkutató Csoportnak*.

A pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Szenátusa *aranydiplomát* adományozott *dr. Dénes György*, a Társulat tiszteletbeli elnöke részére. A díszoklevél ünnepélyes átadására 1997. május 31-én a XX. Egyetemi Nap keretében került sor.

Mindkét kitüntetéshez szívből gratulálunk.

Titkárság

RENDEZVÉNYEK

Központi Kutatótábor—Jósvafő, Kossuth-barlang

1997 július 4.-13.

A tábor helyszíne: Jósvafő, Parókia. *Elhelyezés:* egyénileg sátorban, illetve korlátozott létszámban sokágyas szobákban.

Részvételi díj: 200 Ft/fő/nap, mely napi egy meleg étkezést foglal magában, ideg ételmezés egyénileg.

A tábor programja:

- Bontás a Kossuth-barlang szifonja mögé mutató felső-ági szakaszban (a térképet lásd az előző számban!) lefelé a vizes vízszintes ág valószínű folytatását célozva. A bontást folyamatosan 4 műszakban tervezzük megvalósítani a bontási pontok folyamatos szellőztetése mellett. A végpontok szárazon megközelíthetőek lesznek, ehhez szükséges a barlangjáró alapfelszerelés és kötéltechnikai felszerelés is.
- Búvármerülések a Kossuth-barlang végponti szifonjában
- Kutatásvezetői tanfolyam (a Társulat Titkárságának a szervezésében)—a régi tematika alapján. *Részvételi feltételek:* barlangkutatói- vagy Technikai (Barlangjáró II.) tanfolyami végzettség. A tanfolyam 7 előadásból és az

előadásokhoz és a tábor munkájához kapcsolódó terepgyakorlatokból fog állni, 12.-én vizsgával zárul. A „gyorstalpaló” jellege miatt csak a tanfolyam teljes időtartama alatt résztvevők tehetnek vizsgát. Résztvételi díj: 1500 Ft/fő. A tanfolyamra előzetesen a Társulat Titkárságán, és a Szervezőknél (lásd alább) lehet jelentkezni, de ha van még hely a helyszínen is lehet nevezni.

További információ: Elekes Balázs m.h. 1183063, otthon 3263220
Nyerges Miklós m.h. 4632213 otthon 2145018

*Elekes Balázs és Nyerges Miklós
titkárok*

Czárán emléktúra

1997. október 23-26. között (1 nap szabadság kell csak hozzá) 4 napos emléktúrát szervezünk Erdélybe Czárán Gyula születésének 150. évfordulója alkalmából.

Tervezett program:

1997. október 23. Utazás Nagyvárad érintésével Menyházára (Moneasa), Czárán emléktáblájának megkoszorúzása, este emlékülés.

1997. október 24. Utazás a Pádis-fennsíkra—egész napos túra keretében a Csodavár és a Galbena felkeresése—este szállás a Pádis környékén

1997. október 25. Egész napos túra keretében a Szamosbazar felkeresése, szállás az előző napi helyszínen.

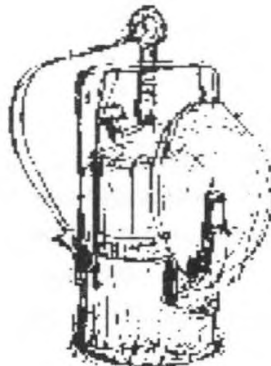
1997. Utazás haza—útközben a Medve-barlang és a Meziádi-barlang meglátogatásával.

Utazás autóbusszal, szállás Menyházán kőépületekben, illetve a Pádis környékén turistaházban.

Előzetes költségek: szállás kb. 3000 Ft (3 éjszakára), utazás (a jelentkezők számától függően) 2-3000 Ft/fő.

A jelentkezéseket 1997. július 31-ig kérjük a Titkárságra eljuttatni. A részletes programot és a tényleges költségeket az érdeklődőkkel a későbbiekben közöljük.

Szervezők

PÍREK

Beszámoló a Hágó-kupa 1997-ről. (Bolhási-víznyelőbarlang)

Az idei verseny, amely rendkívül vizes, sáros, nehéz terepszakaszokat tartalmazó barlangban került megrendezésre egyaránt próbára tette az embert és a felszerelést is.

Az induló csapatok igyekezete és tudása révén magas színvonalú verseny alakult ki, és a következő eredmény született:

<i>Helyezés</i>	<i>Csapat neve</i>	<i>Pontszám</i>
1.	Papp Ferenc-Micimackó (Csekő Ábel, Gyurin Miklós, Ligeti Márton)	-153
2.	Szabó József (Hegedűs András, Kunisch Péter, Nagy András)	-180
3.	Papp Ferenc (Hlavács György, Szabó Kálmán, Szabó Lénárd)	-195
4.	MAFC I.	-250
5.	Béla és gyermekei	-257
6.	MAFC II	-279
7.	MLBE Molnár Adrienn	-283
8.	Mátrai Hőerőmű	-313
9.	Óbudai SE	-319
10.	Papp Ferenc-Micimackó (Borzsák Sári, Hlavács Jutka, Vaspöri Szilvi)	-326
11.	Szendvics	-426
12.	MLBE pénteki cseréppakolók	-444

Az egyéni köteltechnikai verseny eredménye:

<i>Helyezés</i>	<i>Versenyző</i>	<i>idő</i>
1.	Szabó Lénárd	7:21
2.	Zsolyomi Zsolt	8:11
3.	Szabó Kálmán	8:48
4.	Kovács Ferenc	8:49
5-6.	Boldog Tamás, Kertész Gábor	9:23
7.	Németh Zsolt	9:59
8.	Takács Róbert	10:05
9-10.	Balázs Béla, Hegedűs András	10:45
11.	Ligeti Márton	10:46
12.	Császár Csaba	11:15
13.	Vaspöri Szilvia	11:43
14.	Hlavács György	11:44
15.	Molnár Tamás	12:53
16.	Kunisch Péter	14:44

17.	Nagy Imre	15:20
18.	Bicsyk István	16:42
19.	Nagy Eszter	28:44

A nyeremények fő támogatója a DuAlp Kft. (Horváth Richárd, Simon Béla), a csapatverseny fődíját a Tengersizem sportbolt, a legjobb női csapat díját a MOUNTEX sportbolt biztosította. Szabó László magyarországi PETZL képviselő kijelentette, hogy sem most, sem a jövőben nem hajlandó a barlangászportot támogatni, ő csak az ipari alpinistákat tekinti vevőnek. Babcsán Gábor a Hegyisport bolt tulajdonosa nem hitte el nekünk, hogy a barlangászok vásárolnak hátzsisákok, hálózsisákok, bakancsot, sátrat, stb., sőt ezek teszik ki felszerelésük költségesebb részét, így ő sem tekinti vevőnek a barlangászokat.

Nagyon köszönjük Egerland Zoltán szervezésben nyújtott segítségét, de ezt ő úgysis tudja.

BEAC-

NYÁRI TÁBOROK

XIII. Vulkánszpeleológiai Tábor

Az MKBT szakosztálya, a *Vulkánszpeleológiai Kollektíva* hagyományos barlangkataszterező táborát a Visegrádi-hegység területén szervezi. A tábor 1997. július 5-13. között lesz Dömösön, a Király-kúti melletti táborhelyen. Szállás saját sátrakban, az étkezést és az útiköltséget a résztvevők maguk állják. Minden érdeklődőt szeretettel várunk. Bővebb felvilágosítást ad:

Eszterhás István
8045 Isztimér Köztársaság út 157.
Tel.: (du.) 22/420-086

Csatári Barlangkutató Tábor

A *Veszprémi Egyetemi Barlangkutató Egyesület* idén ötödik alkalommal rendezi meg Csatári Barlangkutató Táborát.

A tábor időpontja: 1997. augusztus 1-10.

A tábor helye: Veszprém, Csatár-hegy, Barlangkutató Állomás

Szállás: egyénileg sátorban

Részvételi díj: 100 Ft/fő/nap

Étkezés: naponta egy meleg étel, hideg reggeli, vacsora

A tábor célja: a Csatár-hegyi-barlang feltárásának folytatása. A barlang termének nyugati végpontján egy kutatóárok mélyítését tervezzük elkezdni, melynek segítségével újabb adatokat kapunk a barlang kitöltési viszonyairól, valamint a továbbjutásra is sor kerülhet.

Elegendő számú résztvevő esetén folytatjuk a nemrég megtalált som-hegyi Rókalyuk-barlang feltárását is.

További információk: Schäfer István, tel.: 88/425-928 és a 06-20-542-070 mobiltelefonon, mely a tábor ideje alatt is hívható.

Minden érdeklődőt szívesen látunk!

Schäfer István

Mecseki tábor

A Mecseki Karsztkutató Csoport a Barlangnap folytatásaként 1997. június 23-tól egyhetes kutatótábort szervez a Spirál-nyelő kutatására.

Gerecsei táborok

A Gerecse Barlangkutató és Természetvédő Egyesület az alábbi táborokat szervezi:

1. Ifjúsági barlangkutató és természetvédelmi oktatótábor 1997. június 28.-július 6. között Tatabányán, a Turuli Parkerdőben (a Soros Alapítvány támogatásával).
2. Gerecsei denevérkutató tábor 1997. július 26.-augusztus 3. között Tardoson, a Malom-völgyben (a MDBK Budapesti Denevérvédelmi Csoporttal közös rendezésben).
3. Pisznicei barlangkutató tábor 1997. augusztus 16-24. között Pusztamaróton.

Bükk-i táborok

- A *Myotis Barlangkutató Csoport* 1997. augusztus 9-24. között tartja nyári táborát a Bükk hegységben, Kopasz-réten.
- A *Plózer István Vízalatti Barlangkutató Csoport* júliusban egyhetes tábor szervez a szilvássváradi Szalajka-völgy forrásbarlangjainak további kutatására, augusztusban ugyancsak egyhetes kutatótábort szervez

Tapolcán is

(a végleges időpontok később kerülnek meghatározásra).

Valamennyi táborban várják az érdeklődő és a munkaprogramokba bekapcsolódni hajlamos kutatótársakat.

Titkárság

Új feltárás a Csodabogyós-barlangban

Az *Acheron Barlangkutató Szakosztály* április első hetében a *Salgótarjáni Hegymászóklub* tagjainak közreműködésével a balatonedericsi Csodabogyós-barlangban újabb kb. 500 méternyi szakaszt tárt fel, amellyel a barlang hossza eléri a 3.700 métert.

Az új rész bejárata az „52-es csapdája” nevű aknarendszer K-i peremén nyílik, ahol rövid bontás után csak kötéltechnikával járható, 10-30 méter mély hasadéknak és folyosók sorára bukkantunk. (A szakasz első bejárói: Benkovics Barna, Buda László, Lukács Attila, Molnár Károly, Szabó Károly és Zsanda Géza voltak.)

E barlangrész legtágasabb ürege a „Colosseum2 tektonikus terme, amelynek hossza kb. 60, magassága 30-35m szélessége pedig 3-6 méter. A járatokat több helyen (Hófehérke szobája, Fotós-ág) cseppkőképződmények díszítik, és ezen rész érdekessége, hogy a barlangon belül szinte csak itt tanyáznak denevérek.

Az ígéretesnek látszó feltárás folytatása mellett az új részek térképezését kívánjuk minél hamarabb megkezdeni.

Kárpát József
szakosztályvezető

Összekötötték a Leány- és Legény-barlangot

A MÁFI Csoport tagjai (Benyák Attila, Kovács Ádám, Kovács Jenő, Kovács Richárd, Surányi Gergely) több éves kutatás után járhatóan összekötötték a Leány- és Legény-barlangot. Az évek során 13 ember több mint 400 órányi munkáját emésztették fel a sikertelen próbálkozások. Apróbb szépséghiba, hogy az összeköttetés mindkét barlang legnehezebben megközelíthető helyén valósult meg. Így az átmenőtúrához a legszűkülettűrből álló kis csoport számára is min. 2-3 óra szükséges. A rendszer hossza eléri a 2.400 métert, mélysége meghaladja a 80 métert. A teljes térképezés folyamatban van. A csoport a Legény-barlang megbízható lezárásáig átmenőtúra vezetést nem vállal.

Surányi Gergely

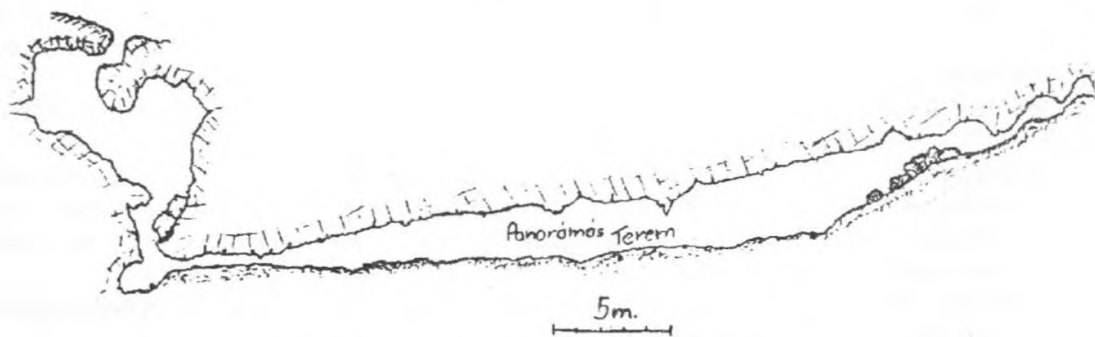
Az Amazonok-barlangjának feltárása

A barlangszáját ez év februárjában fedezte fel Pomázon az Anubisz Barlangkutató Csoport, egy nagyobb havazás alkalmával impozáns méretű kigőzölgése segítségével.

A bejárati akna szálkőben indul 50-60 cm átmérővel, a járat 1,5 méteres mélységben egy 3 méter szélességű harang aknába torkollik. Az aknában leereszkedve 9 méteres mélységben a járatot a főtéből kifagyott kőtömbök zárták el. A lazán összeállt omladék résein át tágas akna járatba láttunk tovább, ahol a ledobott kő 4-5 métert pattogva zuhant. Az omladékot elbontva, az aknán leereszkedve 2 méter átmérőjű lapos kis terembe érkeztünk. A jól érzékelhető huzat irányát követve, egy igen szűk agyagos-homokos kuszodán átpréselődve elértük a barlang eddig feltárt legnagyobb termét képező Panorámás-termet. A terem hossza 29,7 méter, szélessége 8-10 méter, a főte magasság 1-3 méter között változik, a terem végpontját képező omladékhegy irányában növekedve. Az omladékban kisebb bontásokkal további 25 métert sikerült előrejutnunk.

A feltárás ezen a szakaszon egy szépen oldott kis teremben tart, az erősödő huzatot és egy időszakos vízfolyás patakmedrét követve.

Kocsis András, szakosztályvezető

Az Amazon-barlang hossz-szelvénye

Új barlangszakaszok feltárása a Tekenősi Fekete-barlangban

A MAFC Barlangkutató Csoport a Barlangtani Intézet megbízásából térképezési munkálatokat folytat a Fekete-barlangban. Bár a barlang felmérése még nem fejeződött be, az már látszik, hogy annak hossza jóval meg fogja haladni az eddig elfogadott kb. 1.000 métert (e sorok írásakor már 1.200 méter felmérése van kész).

A barlang Ember-termi labír-nak nevezett részein kürtömászással és/vagy bontással három helyen is sikerült új részeket felfedezni, melyek közül várhatóan a legnagyobb jelentősége a legutoljára felfedezett, az Iker-teremből nyíló új részeknek lesz. Az első kisebb új szakasz a barlang Vica-termébe betorkolló vízvezető járat egy 6 méter magas kürtőjének kimászásával tárult fel. A kürtömászás módjának régi francia filmekből, ellesett klasszikus módszerének emlékére Jean Marais ágnak kereszteltük el. Az ág egy 30 méter hosszú, helyenként omladékos, felfelé tartó meanderből és a belecsatlakozó felszín felé tartó kisebb-nagyobb oldalágakból áll, melyek közül a legjelentősebb egy 20 méter magas tágas szelvényű kürtő (kimásztuk, megmértük). A másodiknak feltárt mintegy 60 méter hosszúságú rész az Ember-termi labír legnagyobb átmérőjű kürtőjének a kimászását követően tárult fel: felfelé tartó részében egy, csak aláöltözésben, csizma nélkül látogatható, cseppkövekkel gazdagon díszített aknaterem jelent igazi különlegességet, melynek tetejében a járat még tovább tart felfelé. Az ág másik végét egy lefelé tartó elszűkülő meander jelenti.

A harmadik, egyben legjelentősebb rész az Iker-teremből nyíló, nehezen megközelíthető felső járat egy végpontjának megbontását követően lett felfedezve. Az átásott szűkületen átbújva egy 4 méter magas kürtőn felmászva heliktitekkel gazdagon díszített meanderben mintegy 20 métert haladhattunk felfelé. Ekkor az kiszélesedett és kettéágazott: váratlanul két nagy mélységűnek tűnő akna állta a meglepett térképező brigád útját. A jobboldali akna kb. 25 méter mély, a bejárati aknarendszer Nagy-aknához hasonlóan impozáns méretű, s bár az alján a víz egy járhatatlanul szűk nyílásban tűnik el, az akna oldalában még bejárásra váró ablakok, átvágódott meanderes járatok ígérnek a folytatást. A bal oldali akna tagolt, mintegy 30 méter mély. Az aljából egy kis meanderen át egy szűk beszállású, 10 méter mély akna vezet az új részek jelenlegi mélypontjára (Gyémánttavi Csoda Eldorádó). Ezt a harmadik, legjelentősebb részt—melynek alaprajzi vetülete a barlang eddig ismert részeitől teljesen eltérő irányba mutat—egy éve elvesztett kutatótársunk emlékének adózva Torda Istvánról kívánjuk elnevezni.

Tekintve, hogy a barlang fent említett részeiben a feltárások (és mellékesen a térképezés is) még tartanak, a beépített felszerelések, kötelek minősége és beépítési foka is időről időre változik, valamint az egyes helyeken számottevő omlásveszély is tapasztalható. Az új részek felkeresése előtt kölcsönös informálódás céljából kutatócsoportunk megkeresése a látogatók és barlang biztonsága szempontjából mindenképpen szükséges.

Itt kell figyelmeztetnünk a Fekete-barlangot kevésbé ismerőket, hogy a barlang—ez nem tréfa—rendkívül árvízveszélyes. Megfelelő mennyiségű, hirtelen csapadék esetén (nyári zápor, hóolvadás) az addig száraz víznyelő fél órán belül olyan aktívá válhat—mint ahogy azt ez év május 18.-án meg is tette—hogy a betörő víz bejárati betonlétesítmény küszöbjén átbukva akár 15-20 cm magasan teljes szelvényben, a barlang aknarendszerében az adott időben bárhol kötélben levőkre közvetlen és elháríthatatlan életveszélyt jelenthet.

Nyerges Miklós

Tisztelt Kutatótársak!

Örömmel vettük a hírt a legutóbbi Műsorfüzet hasábjain, hogy kutatók új kis barlangot fedeztek fel a Kecső-völgyben. Sajnos a barlang nem számít újnak, csak a belső fele, ugyanis a mellette levő két másik objektummal együtt szerepel a Barlangtani Intézet kataszterében, nyilvántartásba vétele 1995 novemberében történt. Kérünk mindenkit, mielőtt közli a jó hírt, nézzen utána a szakirodalomban, nehogy újrafelfedezés legyen. Megjegyezzük, hogy a néhány méteres felfedezésekről írt szövegeket csak akkor tesszük be a Műsorfüzetbe, ha az nagyon indokolt, vagy helytöbblet esetén.

Sásdi László, titkár

1998. évi barlangos falinaptár

A Társulat által tervezett naptár kiadása személyi-szerzői jogi problémák miatt ez évben elmarad. Ezúton mondunk köszönetet a fotópályázaton és a több alkalommal tartott zsűrin résztvevőknek. Ha ez évben más—kézzelfogható—eredménye nem is volt próbálkozásunknak, azt kénytelenek voltunk megállapítani, hogy a nemzetközi megmérettetéshez jelentősen előre kell lépniünk, mind a fotók minősége, mind a tényleges válogatáshoz elengedhetetlen mennyiség tekintetében!

Szablyár Péter, főtitkár

FELHÍVÁS

A Solymári Bizottság továbbra is kéri azon tagtársakat, akik kedvet éreznek barlangi túravezetéshez, jelentkezzenek a Titkárságon.

Hazslinszky Tamás
a Bizottság vezetője

Az MTSZ BB közleménye

Az MTSZ BB bentlakásos tanfolyamot szervez augusztus 16-24 közötti időszakban a Bükk hegységben, Sebesvizen maximum 20 főnek. Ugyanitt és ugyanekkor instruktorképező (barlangi technika oktatói) tanfolyam is lesz francia oktatók részvételével, barlangi túravezetők részére. Jelentkezni lehet Németh Tamásnál a 2762-657 és a 2100-900/1108 és Taródi Péternél a 2059-922, a 2025-455/1410, 1412 telefonszámokon.

a Szervezők

A Karszt és Barlang Alapítvány 1997-ben támogatott pályázatait

	<i>Pályázati cél</i>	<i>Támogatási összeg</i>
1. Tudományos kutatás		
1/1 Gerecse Bgkut. Egy.	Denevér-megfigyelések a Gerecse hegység barlangjaiban	20.000 Ft
1/2 Sásdi László	Mátyás-hegyi-barlang üledékes kitöltéseinek vizsgálata	20.000 Ft
1/3 Fehér Katalin, Pagony	Cserszegtomaji-kútbarlang expedíció 1997	50.000 Ft
2. Feltáró, terepi kutatások		
2/1 Kovács Attila-Bükk Alapítvány	Damasa-szakadék járatrendszerének térképezése	15.000 Ft

2/2 Marcel Loubens Bgkut.Egy.	Létrás-tetői kutatótábor	50.000 Ft
2/3. Pagony	Központi kutatótábor (Rózsa-domb)	45.000 Ft
2/4 Budapesti T. és Bgkut. Egy.	Kutatótábor (Kossuth-barlang)	100.000 Ft
2/5 Petren Imre-Bükk Alapítvány	Nagykómászsai 2. sz. víznyelőbarlang kutatása	25.000 Ft
2/6 Pro Natura Karszt és Bgkut. E.	41. Barlangnapok	40.000 Ft
2/7 Troglonauta	Naszályi-víznyelőbarlang kutatása és kiépítése	70.000 Ft
2/8 Papp Ferenc Barlangkut.Cs.	Kötélcsere az István-lápai-barlangban	70.000 Ft
3. Kiadvány		
3/1 Karszt és Barlang Szerkesztősége	Karszt és Barlang 1993-94. év számainak megjelenítése	500.000 Ft
Összesen:		1.005.000 Ft

A Karszt és Barlang Alapítvány Kuratóriuma által 1997-ben meghirdetett pályázatra 20 témában összességében 1.900.000 Ft támogatási kérelem érkezett. A bírálókat ezúttal is nehéz volt, hiszen csupán az Alapítvány kamatait használhatjuk fel a célokra. Végül 13 pályázó között 1.005.000 Ft-ot osztottunk el. Felhívjuk azonban a figyelmet arra, hogy a szeptemberben felszabaduló pénzeszközeinknek köszönhetően ez évben ismét pályázatot írunk ki.

Időközben nyilvánvalóvá vált, hogy a posta jóvoltából néhány fenti szervezet nem kapta meg a szerződését, Kérjük, hogy mihamarabb jelentkezzenek a 06-60-311-517-es telefonon (F.N. Zs.).

Jó munkát kívánva, a KBA kurátorok:

*Dr. Rádai Ödön (elnök), F. Nagy Zsuzsanna (titkár), dr. Végh Zsolt (gazd. vez.),
Dr. Hevesi Attila, Hegedűs Gyula.*

NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEK

Barlangok kutatása, védelme és hasznosítása c. nemzetközi konferencia—
1997. október 8-10. között Mlynky-ben (Szlovákia).

Speleopolis, nemzetközi barlangi film, rajz, karikatúra stb. fesztivál, Casola, Olaszország, 1997 október 31-november 2.

Mindkettőhöz körlevél és jelentkezési lap beszerezhető a Titkárságon.

A világ leghosszabb és legmélyebb barlangjai, 1997

(az International Caver, No. 19, 1997 nyomán)

A világ 100 km-nél hosszabb barlangjai:

Mammoth Cave System	USA	565.800
Optimizticseszka	Ukrajna	183.000
Jewel Cave	USA	170.370
Hölloch	Svájc	165.500
Lechugilla Cave	USA	143.888
Siebenhengste-Höhlensystem	Svájc	138.000
Wind Cave	USA	125.885
Fisher Ridge Cave	USA	125.880
Ozernaja	Ukrajna	111.000
Gua air Jernih (Clearwater)	Malaysia	109.000

Az IC adataira szerint a világ 833 barlangja haladja meg az 8 km hosszúságot. (Ebben akkor benne vagyunk!)

A világ 50 leghosszabb barlangjának ország szerinti megoszlása (Ország+db. Az ötvenedik helyezett 38.640 m hosszú):

USA 14, Ausztria 5, Francia. 4., Spanyolo. 4, Spanyolo-Francia. 1, Mexikó 4, Anglia 3, Svájc 2, Ukrajna 2, Brazília 1, Kína 1, Kuba 1, Malajzia 1, Moldova 1, Olasz. 1, Oroszo. 1, Páua Új-Guinea 1, Románia 1, Turkesztán 1, Új-Zéland 1.

A világ 10 legmélyebb barlangja

Résau Jean-Bernard	Francia.	-1.602
Lamprechtsofen	Ausztria	-1.537
Gouffre Mirola	Francia.	-1.520
Vjacseszlava Pantyuhina	Grúzia	-1.508
Sistema Huautla	Mexikó	-1.475
Sistema de la Trave	Spanyolo.	-1.444
Boj-Bulok	Üzbegisztán	-1.415
Illaminakao Ateeneko Leizea	Spanyolo	-1.408
Lukina Jama	Horváto.	-1.392
Sistema Cheve	Mexikó	-1.386

55 barlang mélysége haladja meg az 1000 métert, 417-é az 500-at (Ebben már nem vagyunk benne!)

A világ ezer méternél mélyebb barlangjainak országok szerinti megoszlása:

Spanyolo. 10, Spanyolo-Francia. 1, Ausztria 10, Mexikó 7, Olasz. 6, Francia. 5, Grúzia 4, Szlovénia 4, Svájc 2, Algéria 1, Horváto. 1, Pápua Új-Guinea 1, Töröko. 1, USA (Hawaii) 1, Üzbegisztán 1.

A világ feltárt barlang-„leg”-jeinek földrajzi elhelyezkedése alapvetően két dologtól függ: 1. A földtani környezettől, 2. A társadalmi környezettől. Nem lehet véletlen, hogy az USA a bajnok a hosszú barlangok terén, hiszen a barlangkutatók kultúrája igen magas ott, a mély barlangok terén azonban beleszól a geológia, az egyetlen ezres egy Hawaii-i lágubarlang (Kazumura-bg.).

Vitán felül az afrikai kontinens marad el leginkább a többi mögött barlangügyben, úgy földtani, mint társadalmi szempontokból. Nem is sokat hallunk róla, ezért most az IC cikke alapján kivonatos tájékoztatót adunk az afrikai eredményekről, ami az afrikai országok tekintetében szemmel láthatóan hiányos, de valószínűleg az ismert barlangok tekintetében is az. Minden ország leghosszabb és legmélyebb barlangját említjük. (n. a. = nincs adat)

Az afrikai országok hosszú és mély barlangjai

	<i>Leghosszabb barlang</i>	<i>Hossz</i>	<i>Legmélyebb barlang</i>	<i>Mélység</i>
Algéria	rhar Bou Ma'za	18.400	anou Ifflis	- 1.170
Botswana	Blue Cave	1.800	n. a.	—
Dél-Afrika	Apocalypse Pot	12.302	Bushmasgat	- 282
Etiópia	Sof Omar holuca	15.100	enkoftu Mohu	- 192
Gabon	Kessipougou	2.000	nincs adat	—
Guinea	fomé Tiouki nord	400	n. a.	—
Kenya	Leviathan Cave (láva)	10.500	n. a.	—
Kongó	Kila Ntari	1.500	n. a.	—
Libia	Umm al Masabih (gipsz)	3.593	Abraq	- 92
Madagaszkár	Ambatoharanana	18.100	Aven des Perrquets	- 200
Marokkó	Wit Tamdoun	17.500	kef Toghobeit	- 722
Mozambik	n. a.	—	Mosspot	- 90
Namíbia	Arnhem Cave	4.501	Harasib Cave	- 105
Nigéria	Ogba Ogbunike	350	—	—
Ruanda	Ubowomo Bwa Musanze	1.600	n. a.	—
Szomália	Snowli Berdi	675	n. a.	—
Tanzánia	Nandembo	7.510	Nandembo	—
Tunézia	Rhar Ain et Thseb	2.600	Rhar Djebel Serdj	- 267
Zaire	Pitanshi	7.000	tadi Gwano	- 63
Zimbabwe	Badze Cave	1.037	Mawenge Mwena	- 303

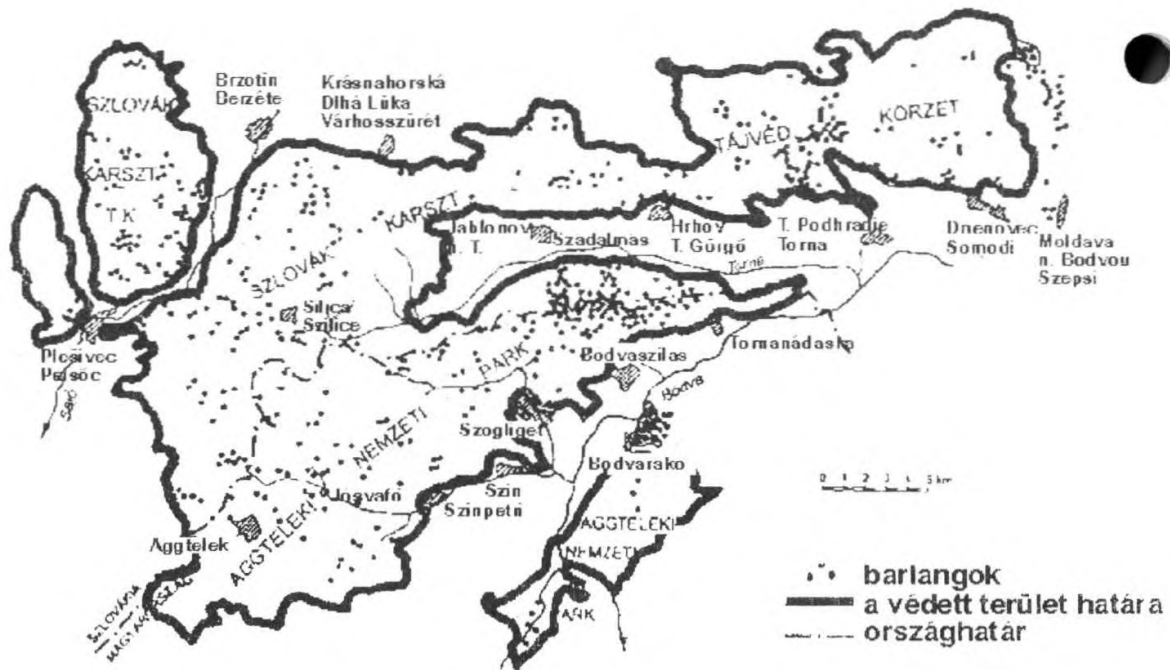
Meg kell jegyeznünk, hogy Dél-Afrika, Namíbia és Zimbabwe kivételével a barlangok feltárását és dokumentálását kivétel nélkül „import” barlangkutatók végezték. A líbiai és nigériai csúcsok magyar nevekhez fűződnek: *Dr. Kósa Attila* és társai valamint *Dr. Szentés György*.

(a Szerk.)

Eddig helyszűke miatt nem állt módunkban közreadni az Aggteleki- és a Szlovák-Karszt—amely 1996-ban az UNESCO Világörökségi listájára felvételre került—térképvázlatát.

Ezúttal pótoljuk a hiányosságot

Szerkeszti: Fleck Nóra és dr. Kósa Attila
Felelős Kiadó: Dr. Hevesi Attila, elnök
Kiadja a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

1997. május

A MAGYAR BARLANGI MENTŐSZOLGÁLAT RIASZTÁSI NÉVSORA

A riasztást sorrendben kell elvégezni. A listáról az első jelentkező tudja riasztani a baleset főképpen megfelelő barlangi mentő létszámot

NÉV	LAKCÍM	TELEFON	
		lakás	munkaidőben
Dr. DÉNES GYÖRGY BMSZ elnöke	1132 Bp., Borbély u. 5. II/4.	153-09-08 személyhívó: 330-076	
TARÓDI PÉTER BMSZ vezetője	1119 Bp., Andor u. 23/c IV/15.	205-99-22 személyhívó: 320-120	tel. + fax.: 201-86-04 rendőrin: 15-457
ADAMKÓ PÉTER BMSZ riasztásvezetője	1024 Bp., Keleti Károly u. 9. I/12.	316-93-20, 06 (30) 609-209 személyhívó: 330-077	tel. + fax.: 212-56-41
HORVÁTH RICHÁRD BMSZ titkára	2094 Nagykovácsi, Tinódi u. 41.	138-98-06 06 (30) 225-871; személyhívó: 330-078	
GYOVAI LÁSZLÓ	1072 Bp., Csányi u. 7. I/10.	117-17-21	személyhívó: 330-079
NÉMETH TAMÁS	1213 Bp., Lankás u. 5.	276-26-57 személyhívó: 330-080	210-09-91 210-09-00/1108 vagy 1316
BOGNÁR TIBOR	1073 Bp., Akácfa u. 57. III/50/A (Mezei)	141-36-93	06 (22) 317-624
BAJNA BÁLINT	1225 Bp., Anger Jakab u. 18.	06 (20) 444-230	személyhívó: 330-081 204-79-23 203-08-32
PAPP LÁSZLÓ	1066 Bp., Mozsár u. 6. III/16.	131-90-48 (üz.rögz.+fax.), személyhívó: 330-084	06 (30) 426-277, 06 (23) 378-404
MISKOLC, Dr. KOMLÓSSY ATTILA főorvos	3530 Miskolc, Szemere u. 6.	tel. + fax.: 06 (46) 412-412 személyhívó: 560-045	06 (30) 285-273 06 (60) 350-126 06 (46) 355-531

Személyhívó központok: Budapest: 155-52-11; Miskolc: 06 (46) 412-800

A BMSZ bázisa (gyülekezőhelye), mely CSAK A RIASZTÁS UTÁN ÉL!.: Budapest, II.ker. Keleti Károly u. 15/a.

Tel.: 316-34-10; tel. + fax.: 212-56-41

Magyar Karszl. és Barlangkutató Társulat

1027 Budapest, Fő u. 68.

Tel/Fax.: 201 9493

NYOMTATVÁNY